

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1943

Vragen van het lid **Stoffer** (SGP) aan de Ministers van Justitie en Veiligheid en van Infrastructuur en Waterstaat over *aanpak van recidive bij verkeersovertredingen* (ingezonden 7 mei 2024).

Antwoord van Minister **Yeşilgöz-Zegerius** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 10 juni 2024). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2023–2024, nr. 1851.

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht «CJIB heeft 3000 vaste klanten: «zitten tijdbommen tussen»»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de analyse dat bij ernstige recidive bij overtreding van maximumsnelheden en andere verkeersvoorschriften sprake is van een aanzienlijk hogere kans om betrokken te raken bij verkeersongevallen?

Antwoord 2

Het klopt dat meer overtredingen met meer ongevallen samengaan. De Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid concludeert in haar onderzoek in 2011 dat voertuigen met een geschiedenis van meer dan één overtreding per jaar vaker bij ongevallen zijn betrokken dan voertuigen met één overtreding per jaar. De ongevalsbetrokkenheid van voertuigen wijkt bij een toenemende overtredingsfrequentie steeds verder af van de groep voertuigen met slechts één overtreding per jaar.²

Vraag 3, 4, 5 en 9

Deelt u de mening dat het wenselijk is om ernstige recidive onder de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften eerder en strenger aan te pakken?

¹ BNR, 5 mei 2024, <https://www.bnr.nl/nieuws/mobiliteit/10546412/cjib-heeft-31-000-vaste-klanten-zitten-tijdbommen-tussen>

² SWOV: Relatie tussen verkeersovertredingen en verkeersongevallen, 2011, R-2011-19

Klopt het dat de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften wordt geëvalueerd? Zo ja, wanneer wordt deze evaluatie afgerond en met de Kamer gedeeld?

Wordt in het kader van de genoemde evaluatie, in samenhang met het strafrechtelijke spoor, gezien wat de mogelijkheden zijn om recidive eerder en strenger aan te pakken?

Bent u bereid te bezien hoe ernstige recidive onder de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften eerder en strenger aangepakt kan worden?

Antwoord 3, 4, 5 en 9

Ik beantwoord vraag 3, 4, 5 en 9 gezamenlijk. Ik ben van mening dat het veelvuldig overtreden van verkeersregels die op basis van de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften worden afgedaan, onwenselijk is, omdat de ongevalsbetrokkenheid toeneemt naarmate het aantal overtredingen stijgt. Ik heb er dan ook alle begrip voor dat zowel maatschappelijk als politiek aandacht wordt gevraagd voor recidive bij overtredingen op grond van de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften. Op dit moment wordt deze wet door het WODC geëvalueerd. Deze wetsevaluatie ziet op de bredere vraag of de afdoening van verkeersvoorschriften conform de doelen van de wet gebeurt en of zowel de inrichting van de wet zelf als de uitvoering daarvan efficiënt en effectief zijn. Het WODC gaat als onafhankelijk onderzoeksinstituut zelf over de uitvoering van dit onderzoek. Daarom kan ik op dit moment nog niet aangeven of de evaluatie ingaat op de mogelijkheden om recidive aan te pakken. Ik heb deze wens wel aan het WODC meegegeven. De uitkomsten van het onderzoek worden in 2025 verwacht. Afhankelijk van de uitkomsten van deze evaluatie moeten vervolgstappen worden bepaald ten aanzien van (de uitvoering) van de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften.

Vraag 6

In hoeverre is het juridisch mogelijk om bij ernstige recidive, bijvoorbeeld meer dan 20–30 verkeersovertredingen per jaar, via de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften fors hogere boetes op te leggen? Klopt het dat het juridisch niet onmogelijk is, gelet op de verantwoordelijkheid van de kentekenhouders voor juist gebruik van zijn voertuig?

Antwoord 6

Dit is op dit moment juridisch niet mogelijk. Overtredingen die via de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften worden afgedaan, zijn naar de bedoeling van de wetgever ethisch neutraal. Een constatering leidt tot een voor die overtreding vastgesteld bedrag en er vindt geen verhoging plaats bij recidive. Tevens is er administratiefrechtelijk geen mogelijkheid voor een andere afdoening dan een geldboete en is het op basis van de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften niet toegestaan om zaken te registreren met de bedoeling om recidive bij te houden. Bij de invoering van de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften is hier expliciet voor gekozen. Daarnaast geldt in Nederland kentekenaansprakelijkheid. Dit betekent dat de kentekenhouders verantwoordelijk is voor alle overtredingen die op grond van de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften worden begaan met het voertuig. Dit zegt niet dat de kentekenhouders deze overtredingen zelf dus ook heeft begaan. Deze kentekenaansprakelijkheid verhoudt zich niet goed tot het verhogen van de boetes bij recidive. Het kan immers zo zijn dat op één kenteken verkeersboetes door meerdere personen, bijvoorbeeld in een gezin, worden gereden. Zoals eerder genoemd, wordt de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften op dit moment geëvalueerd. Afhankelijk van de uitkomsten van deze evaluatie moeten vervolgstappen worden bepaald.

Vraag 7

In hoeverre is het juridisch mogelijk om een tijdelijke rijontzegging op te leggen als sprake is van een nader vast te stellen mate van recidive bij forse snelheidsovertredingen onder de Wet administratieve handhaving verkeersvoorschriften? Klopt het dat het juridisch niet onmogelijk is, mede gelet op de wijze waarop hier in Duitsland mee omgegaan wordt?

Antwoord 7

Forse snelheidsovertredingen, denk hierbij aan overschrijding van de snelheid met meer dan 30 km/u of 40 km/u op de snelweg, worden in het strafrecht afgedaan. In het strafrecht kan rekening worden gehouden met recidive en kan een rijontzegging worden opgelegd. Naast een strafrechtelijke sanctie, kan bij een tijdelijke rijontzegging ook door het CBR een bestuursrechtelijke maatregel worden opgelegd.

De Wet administratieve handhaving verkeersvoorschriften ziet op lichte verkeersovertredingen. Het is juridisch niet mogelijk om op grond van de Wet administratieve handhaving verkeersvoorschriften een tijdelijke rijontzegging op te leggen als sprake is van recidive. Zie ook mijn antwoord op vraag 6.

Ook zou een recidiveregeling zich niet goed verhouden tot de hierboven genoemde kentekenaansprakelijkheid. De kentekenhouders zou dan de rijontzegging opgelegd krijgen, terwijl dat misschien niet degene is die de overtreedings begaan heeft. Dit is anders dan bij een geldboete die door de kentekenhouders eventueel aan de daadwerkelijke bestuurder kan worden doorgerekend.

Duitsland kent een andere inrichting van de verkeershandhaving, zowel juridisch als praktisch, dan Nederland. In Duitsland is het opleggen van een rijontzegging bij meerdere snelheidsovertredingen wel mogelijk aangezien de bestuurder van de auto van voren wordt geflitst en daarmee dus herkenbaar in beeld komt. Hierdoor is beter vast te stellen wie de overtreedings daadwerkelijk begaan heeft.

Vraag 8

Welke mogelijkheden ziet u om over te gaan op een strafbeschikking als sprake is van een nader vast te stellen mate van recidive bij forse snelheidsovertredingen onder de Wet administratieve handhaving verkeersvoorschriften?

Antwoord 8

Zoals ook in het antwoord op vraag 6 aangegeven, is het op dit moment niet mogelijk om recidive van overtreedings onder de Wet administratieve rechtelijke handhaving verkeersvoorschriften bij te houden met als doel hiermee rekening te houden bij de sanctieoplegging. Een dergelijke registratie is vereist om in recidivezaken een strafbeschikking in plaats van een administratieve sanctie op te leggen.

Vraag 9

Bent u bereid te bezien hoe ernstige recidive onder de Wet administratieve rechtelijke handhaving verkeersvoorschriften eerder en strenger aangepakt kan worden?

Antwoord 9

De Kamervragen zijn beantwoord binnen de reguliere termijn.